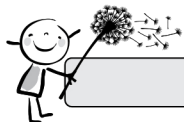

MUTYZM WYBIÓRCZY

KARTY
PRACY

Spis treści

Jak nie mówić i jak mówić do dziecka z mutyzmem?	4
Wskazówki dla nauczycieli i rodziców wspierające terapię dziecka z mutyzmem	5
Scenariusz 1	6
Karta pracy nr 1 do ćwiczenia 5 • Piłka.....	8
Scenariusz 2	9
Karta pracy nr 1 do ćwiczenia 3 • Kolorowe obrazki	11
Karta pracy nr 2 do ćwiczenia 4 • Kwiatek	13
Scenariusz 3	14
Karta pracy nr 1 do ćwiczenia 2 • Miś w samolocie	16
Karta pracy nr 2 do ćwiczenia 7 • Miś	17
Scenariusz 4	18
Karta pracy nr 1 do ćwiczenia 1 • Minki	20
Karta pracy nr 2 do ćwiczenia 4 • Zabawa naśladowcza	22
Karta pracy nr 3 do ćwiczenia 6 • Puzzle	24
Scenariusz 5	27
Karta pracy nr 1 do ćwiczenia 2 • Pora roku	29
Karta pracy nr 2 do ćwiczenia 3 • Pogoda	31
Scenariusz 6	33
Karta pracy nr 1 do ćwiczenia 3 • Kalambury	35
Scenariusz 7	36
Karta pracy nr 1 do ćwiczenia 2 • Memo	38
Karta pracy nr 2 do ćwiczenia 3 • Naśladowanie	40

Legenda do piktogramów

materiał do zajęć z niemowlętami i małymi dziećmi

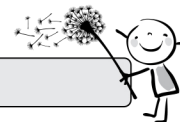
materiał do zajęć z dziećmi w wieku przedszkolnym

materiał do zajęć z dziećmi w wieku szkolnym

materiał do zajęć z dorosłymi

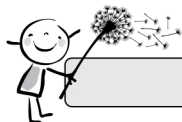

Jak nie mówić i jak mówić do dziecka z mutyzmem?

ZAMIAST MÓWIĆ:	LEPIEJ POWIEDZ:
Nie musisz robić nic, co jest dla ciebie zbyt trudne.	Nie musisz robić nic, o ile nie czujesz się z tym dobrze.
Wiem, że to dla ciebie trudne, biedactwo.	Wiem, że to jest przykre, ale nie będzie trwało wiecznie.
Nie martw się, jeśli to jest dla ciebie zbyt trudne. Nie musisz brać w tym udziału, jeśli nie chcesz.	To może być dla ciebie teraz trudne, więc możesz zrezygnować z udziału. Nie martw się, pomożemy ci, abyś ty także mogła (mógł) włączyć się do zabawy.
Możesz robić różne rzeczy inaczej niż reszta dzieci.	Stopniowo będzie ci łatwiej i łatwiej, aż pewnego dnia będziesz dzielna(y) na tyle, by robić wszystko to, co pozostałe dzieci.
To straszne być jedynym z takim problemem.	Wielu dzieciom mówienie sprawia trudność, nawet jeśli bardzo tego chcą. Radzą sobie z tym tak samo, jak ty sobie z tym poradzisz.
Nie musisz iść na piknik.	Potrzebuję wyjątkowego pomocnika. Chciałabym, żebyś pomogła (pomógł) mi przygotować rzeczy i zaopiekować się twoją siostrą, gdy inni będą się bawić.
Mam dla ciebie smakołyk na pocieszenie.	Mam dla ciebie coś słodkiego w podziękowaniu za pomoc i to, że się starałaś(eś).
Idziemy dzisiaj w odwiedziny. Na pewno są bardzo mili. Postarasz się mówić, prawda?	Idziemy dzisiaj w odwiedziny do kogoś, kto może pomóc. Nie będą cię prosić, byś robił(a) cokolwiek, z czym nie będziesz się dobrze czuć. Wygląda na to, że będzie fajnie.
Oczywiście, że inne dzieci nie myślą, że jesteś dziwny.	Wiesz, podejrzewam, że może być dla nich dziwne to, że nie rozmawiasz. Jeżeli jednak usłyszą kilka razy Twój głos, wcale nie pomyślą, że to dziwne.
Wiem, że bardzo chciałaś(eś) dzisiaj porozmawiać z nauczycielem, ale nie powinnaś(powinieneś) się martwić. To naprawdę nie jest aż tak ważne.	Wiem, że byłeś rozczarowany, bo nie udało ci się porozmawiać z nauczycielem, ale był ku temu jakiś ważny powód. Uda ci się porozmawiać w innej, lepszej sytuacji, gdy warunki będą temu sprzyjały.
Ćśśś! To niegrzecznie mówić w ten sposób o Dawidzie.	Oczywiście, że Dawid potrafi mówić – mówi pięknie do swojej rodziny.
Zostaw Dawida w spokoju, on nic na to nie poradzi.	Jeśli chcesz zrobić coś pożytecznego, to bądź tak dobrym pomocnikiem jak Dawid.
Sara jest bardzo nieśmiała i nie czuje się na tyle odważna, by czytać na apelu.	Sara potrzebuje czasu, by przyzwyczać się do tego miejsca – to zdarza się wielu dzieciom. Ona wciąż jest ważnym członkiem klasy i mamy dla niej inne ważne zadanie.

(Johnson, Wintgens 2002)

Wskazówki dla nauczycieli i rodziców wspierające terapię dziecka z mutyzmem

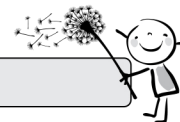
- ◆ jeśli dziecko nie reaguje słownie na wyczytanie nazwiska, należy pozwolić, żeby zaznaczyło swoją obecność w inny sposób, np. przez podniesienie ręki, uśmiech, skinienie głową,
- ◆ zachęcanie dziecka do ekspresji poprzez działalność artystyczną i angażującą wyobraźnię,
- ◆ dziecko raczej powinno być blisko nauczyciela, np. w pierwszej ławce, kiedy nauczyciel opowiada grupie jakąś historię czy tłumaczy zadania,
- ◆ jeśli dziecko nie ma kontaktu z rówieśnikami, warto je zachęcić do kontaktu z innymi cichymi i spokojnymi dziećmi,
- ◆ organizowanie zabawy w parach i małych grupach, np. gra w piłkę, zabawy słowno-ruchowe,
- ◆ zachęcanie do zabaw oddechowych (dmuchanie na piłeczki, bańki mydlane, wiatraczki itp.),
- ◆ urządzenie zabaw dźwiękonaśladowczych,
- ◆ urządzenie przedstawień teatru lalkowego lub gry w maskach,
- ◆ granie na instrumentach; zorganizowanie komunikacji dźwiękowej pomiędzy instrumentami, zabawy w orkiestrę z dyrygentem,
- ◆ organizowanie głośnych zabaw werbalno-ruchowych, np. „Stary niedźwiedź mocno śpi”,
- ◆ zachęcanie do zabaw wymagających mówienia szeptem, np. w głuchy telefon,
- ◆ rodzice mogą nagrywać głos dziecka podczas zabaw w domu i za jego zgodą pokazać nagranie w przedszkolu,
- ◆ rodzice dziecka powinni zachęcać dziecko do czytania w domu na głos i nagrywać głos dziecka;
- ◆ nauczyciel, logopeda, terapeuta może odwiedzić dziecko w domu i przynieść mu np. ciekawą książkę lub zabawkę czy inny drobny prezent,
- ◆ zachęcanie rodziców do regularnej pracy z dzieckiem w godzinach szkolnych na terenie szkoły podczas lekcji czy też podczas terapii logopedycznej.

dr Ewa Jeżewska-Krasnodębska

Literatura

- Portal mutyzm.pl, Centrum Terapii Mutyzmu i Nieśmiałości – <http://www.mutyzm.pl> – dostęp 01.07.2019.

Scenariusz 1

dla dziecka w wieku 3 lat z mutyzmem wybiórczym

Temat: Bawimy się

Cele ogólne	<ul style="list-style-type: none">• budowanie bezpiecznych ram kontaktu i komunikacji
Cele szczegółowe	<ul style="list-style-type: none">• wyczuwanie własnego ciała• wyczuwanie przestrzeni w zakresie kinesfery i przestrzeni doświadczalnej• budowanie wspólnego pola uwagi• ćwiczenie umiejętności naśladowania• nawiązywanie dialogu poprzez zabawę
Metody i techniki pracy	<ul style="list-style-type: none">• naśladowczo-zabawowa• wygaszanie bodźca• modelowanie• Ruch Rozwijający W. Sherborne
Pomoce dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none">• kukietka, maskotka• piłka• koc• pudełko• elementy pociągu• farby do malowania palcami• balon• karta pracy nr 1 – Piłka

Przebieg zajęć

Ćwiczenie 1

Powitanie rodzica i dziecka z wykorzystaniem maskotki czy kukietki, wypowiedzenie komunikatu „Dzień dobry”.

Ćwiczenie 2

Zabawy ruchowe w oparciu o Ruch Rozwijający W. Sherborne:

- ◆ praca w diadach z partnerem (dziecko pracuje z rodzicem, terapeuta z misiem):
 - siedzenie na podłodze i przytulanie dziecka,
 - wspólne kotysanie się,
 - leżenie na plecach na kocyku, rodzic przesuwa dziecko w różnych kierunkach,

